

Unsur Surih di dalam Pemineralan Bijih Besi Primer dan Hasil Luluhawanya di Kawasan Sungai Merbok

HABIBAH BT HJ JAMIL & WAN FUAD WAN HASSAN

Program Geologi, Pusat Sains Sekitaran dan Sumber Alam, Fakulti Sains dan Teknologi
Universiti Kebangsaan Malaysia, 43600 Bangi, Selangor, Malaysia

Bijih besi primer yang dominan di Sungai Merbok adalah hematit. Ia mengandungi As dan Co yang tinggi dan wujud sebagai mineral kalkofil. Zn dan Cu wujud dalam kepekatan yang sederhana sebagai bendasing (impurities). Pb dan Cr pula tidak terdapat di dalam bijih besi. Terdapat tiga jenis taburan unsur surih di dalam sedimen. Pertama, kepekatan unsur surih di dalam bijih dan sedimen adalah hampir sama, iaitu Co. Kedua, kepekatan unsur surih di dalam sedimen adalah lebih rendah berbanding dengan bijih besi, iaitu As dan Zn. Ketiga, kepekatan unsur surih di dalam sedimen adalah lebih tinggi walaupun unsur tersebut tidak terdapat di dalam bijih besi, iaitu Pb dan Cr. Kehadiran unsur-unsur tersebut dipengaruhi oleh batuan sekitar yang menempati sebahagian besar kawasan Sungai Merbok iaitu Formasi Mahang. Selain daripada Co dan Zn, unsur surih cenderung untuk berada di dalam sedimen yang bersaiz kasar.
